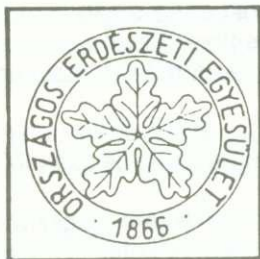

ROVATSZERKESZTŐ: BARÁTOSSY GÁBOR

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei helyi csoport tsz erdész klubja június 29-i vitauülésén a termelőszövetkezetek átalakításával, megszűnésével kapcsolatos feladatokról és lehetőségekről volt szó. *Kovács Gábor*, a helyi csoport titkára vitaindítójában ismertette az erdőtulajdon megszerzésének törvényes lehetőségeit, a tulajdon működtetésére vonatkozó jogszabályi előírásokat, korlátozásokat. Rámutatott, hogy nincs

megfelelő törvényi alapja a korszerű és a tulajdonosok érdekét is jól szolgáló erdőbirtokossági társulat megalakításának. A hatályos jogszabályok azonban lehetővé teszik a működésképes erdőszövetkezetek létrehozását. Azt ajánlotta a résztvevőknek, hogy ahol erre ésszerű lehetőség kínálkozik, szorgalmazzák a saját önkormányzattal rendelkező, önálló jogi személyiségű erdőbirtokosok szövetkezetének megalakítását. A tájékoztatót követő vitában kifejtette véleményét *Asztalos István* (Vásárosnamény), *Boruzs Lajos* (Nyírbátor), *Homoki János* (Kölcse), *Támba Miklós* (Nápoly), *Toronyi Márton* (Nyíregyháza)

Wolf Tibor

Az OEE győri csoportja 1992. május 21-én az Északhansági Erdészeti területén 40 fő részvételével „A nyárfatermesztés aktuális feladatai a KEFAG területén” tárgyú konferenciát tartott. *Balsay Sándor* erdészeti igazgató kalauzolásával megtekintették a hanságfalvi erdészkerületben folyó nyár-fűz üzemi méretű fajtakisérleteket, a második nyárfa-generáció felújítási módjait, továbbá véleményt cseréltek a nyárasok állományneveléséről.

Egyöntetű vélemény volt az, hogy a KEFAG területén 25 éven át szinte egyeduralgó szerepet kapott I-214 olasznyár természetét be kell szüntetni. Főként az 1986-os hideg tél során ezen állományok súlyos fagykárosodást szenvedtek, egészségi állapotuk leromlott és a pusztulási folyamat még a mai napon is tart. A bemutatón láttak is igazolták, hogy a már kiterjedt Pannónia, Kopeckzy és Koltay (H-528-8) jelű új fajták alkotta ültetések egészségi állapota, növekedése költségtakarékos módszerekkel a nyárfatermesztésben nagy gyakorlatot szerzett jelenlévők állást foglaltak a tuskózás és mélyforgatás folytatása mellett, mert a szélsőséges hansági termőhelyen csak így érhető el a kívánt eredmény. Természetesen keresni kell az energia és költségtakarékos módszereket a kivitelezés során. Az állománynevelés témakörben elhangzott vélemények egyöntetűen az ágtszta, méretes nyárfa termesztését tartják szükségesnek, mert a tartóssá vált piaci igény és a nyárfatermesztés rentabilitása ezt kívánja. Ezért továbbra is intenzív törzsnyesés, az eddiginél intenzívebb gyérintések, a jelenleginél nagyobb növtér biztosítására van szükség. Ezen célok elérésére alkalmasnak bizonyultak a bemutatón látott sematikus gyérintési megoldások.

A szakmai nap részét képezte *Máté Károlyn*yugalomba vonult mb. vezérigazgató köszöntése. Az ünnepelt 1959-ben fiatal kezdként kapta feladatul az Északhansági Erdészeti megalapítását, a nagyléptékű nyárfatelepítési program megindítását. A 10 éves hansági, majd a két évtizedes ártéri munkássága során a nyárfatermesztés szakértőjévé vált. A jelenlévők megköszönve a csoport rendezvényein tanúsított aktív közreműködését, szakmai-irodalmi munkásságát, a további együttműködés reményében jó egészséget kívántak.

Balsay Endre

Az erdőtulajdon, erdőkezelés és erdőtelepítés problémakörével ismerkedtek július 3-án Baktalórántházán a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei országgyűlési képviselők. Élénk figyelem és érdeklődés mellett fejtették ki véleményüket a felkért szakértők,

Asztalos István, *Kovács Gábor* és *Pataky Károly* tagtársaink. Az elhangzott referátumok tájékoztatást adtak a megyei erdőgazdálkodás természeti feltételeiről, a gazdasági környezetről, az erdővagyon kezelésének eddigi eredményeiről, az ezzel kapcsolatos korábbi és újkeletű gondokról. Érdeklődéssel hallgatták a képviselők az államerdészet átalakításával kapcsolatos elképzeléseket, továbbá a kárpótlás választási lehetőségeit tagláló tájékoztatást. Ez utóbbival kapcsolatban többen adtak hangot annak a meggyőződésüknek, hogy az erdőbirtokossági társulatok történelmileg kialakult, jó vagyonközösségek voltak, megfelelő törvénnyel szabályozott újjaalakításuk jól szolgálná az erdővagyon védelméhez és szakszerű kezeléséhez fűződő tulajdonosi és nemzeti érdeket. Többek között ezért is tartanák fontosnak a megjelent képviselők, hogy az erdőtörvénytervezet minél hamarabb az országgyűlés asztalára kerüljön. A megyei erdőtelepítési programmal kapcsolatos véleményük szerint a földtulajdonosokat szakmailag és szervezettel fel kell készíteni a különféle erdőtelepítési támogatások fogadására, vagyis olyan helyzetet kell teremteni, hogy a megye mezőgazdasági művelésre alkalmatlan földjeinek tulajdonosai tudjanak megfelelni a pályázati kiírásokban várható követelményeknek. A terepi bemutatón alkalmuk volt a képviselőknek megtekinteni fajokban gazdag, jól kezelt nyírségi gyertyános tölgyeseket, telepítésre váró (ma parlag) homokterületeket. Ez utóbbiak szomszédságában 60 hektáros tömbben végrehajtott tölgy és nemesnyár első kivitelű telepítést láthattak, gondos köztes műveléssel. A bemutatott megoldás földhasznosítási, környezetvédelmi, foglalkoztatási összefüggései különösen mély benyomást keltettek.

Kovács Gábor

Szakmai tanulmányút Burgenlandban

A budapesti erdőfelügyelőség helyi csoportja – az érdekvédelmi szervezettel közös rendezésben – ez év június 26-27-én szakmai tanulmányutat szervezett Burgenlandba. Az egyesület ügyvezető titkára közreműködésével létesítettünk kapcsolatot a Burgenlandi Erdészeti Egyesület vezetőjével, *Friedrich Prandl* úrral, aki részünkre a szakmai programot megszervezte és lebonyolította.

A témaválasztás nagyon szerencsés volt. Betekintést nyerhetünk Neckenmarkt község közbirtokossági erdejének történetébe, gazdálkodásába, problémáiba, beleértve a nálunk is ismert tölgypusztulást és vadkárosítást is.

A külön-külön kis területű, magántulajdonú erdők közös kezelésének, a korszerű gazdálkodás biztosításának bemutatása nem csak érdekesítő volt számunkra, hanem példa értékű is, mivel napjaink társadalmi-gazdasági változásainak várható eredményeképpen a magántulajdonba kerülő erdők közös kezelésének jó megoldása Magyarországon is aktuális feladat lesz.

Friedrich Prandl úr a legmagasabb szintű, szakszerű szakmai ismereteket nyújtotta át nekünk. *Josef Wohlmuth* elnök úr mellett felvonult teljes közbirtokossági vezetőség pedig a szakmai érdekeltségükről győzött meg bennünket. Tanulmányutunk igen eredményes volt, speciális szakmai tapasztalatokkal gazdagodtunk, és ez csak kiteljesedett azzal az igen baráti szellemmel, amit tapasztaltunk, azzal a nagyon kedves vendéglátással, amelyben külön részesítették bennünket.

Fritsch Ottó

A fakereskedelmi szakosztály éves munkája keretében 1992. május 7-8-án a Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság szervezésében tartotta meg első kihelyezett szakosztály ülését. Az első napon *Szoták Ferenc* igazgató üdvözlő szavai után részletes tájékoztatást adott az erdőgazdaságról, elsősorban a 20 000 hektárt kitevő ártéri nyár/fűz és kemény lombos fajok termelési sajátosságairól, az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás összhangjáról.

Illyés László főmérnök az erdőgazdaság termeléséről, árbevételéről, a belföldi és export értékesítés gondjairól, arányairól adott részletes tájékoztatást. Elmondta, hogy a rakodólappal és általában a göngyölgel termelésben igen nagy bizonytalanságok rejlenek, ezért ebben a választék és termelési körben az eddigieknél is

Halálozás

A Szombathelyi Állami Erdőgazdaság vezetői, teljes dolgozói kollektívája, valamint a Vas megyei erdészek nevében megrendülten búcsúzóim tiszteletreméltó kollégánktól, munkatársunktól, vezetőnktől, **TAKÁCS ISTVÁN** mezőgazdasági mérnöktől.

A halál mindig megrendítő az egyén számára, de különösen az, ha olyan valaki távozik az élők sorából, aki teljes életet élt, és sem életkora, sem egészségi állapota nem sejtette velünk tragikus távozását – s Takács István ilyen ember volt.

Nagyon nehéz múlt időben kimondani ezeket a szavakat, s mégis így kell mondanom:

Búcsúzom Takács Istvántól, az embertől, aki életének 61 éve alatt soha nem felejtette el a vassurányi bölcsőt, az övéit, ahová gyökerei kötődtek. Talán ezért is tudott hihetetlenül jó érzékkel kapcsolatot teremteni a falusi közegben élő, az erdőgazdaságban kétkezi munkát végző emberekkel is.

Tudásszomja és képessége a szombathelyi Faludy Gimnázium után a gödöllői Agrártudományi Egyetemre vitte, ahol mezőgazdasági mérnöki oklevelet szerzett.

Gyakorlati tevékenysége rövid gépállomási és mezőgazdasági irányítási tevékenység után 1959. december 4-én a Szombathelyi Állami Erdőgazdasághoz hozta, ahova – ahogy nekem többször is elmondta – mindig is készült az erdészetet szolgálni, de ebben a politika vihara megakadályozta.

Innen, az erdőgazdaságunktól ment nyugdíjba folyamatos munkaviszony után 1991. november 30-án, jó kedvben s jó erőben, azzal a biztos tudattal, hogy vezetői, munkatársai még szármítanak rá.

Búcsúzom az embertől, aki nem felelte el fiatalságát – ezért megértő volt a fiatalabb munkatársaival szemben, s tisztelte őket.

Búcsúzom attól az embertől, aki reális gondolkodásával, kompromisszumkészségével irányt mutatott a nehéz helyzetekben – s nem ismerte az álhumánomot és a haragot.

Emberi tevékenységét a segítőkészség irányította, s tette ezt több mint másfél évtizeden át választott tisztségviselőként is a dolgozó ember érdekében, vállalva az összeütközéseket, kockáztatva egyéni érvényesülését.

Búcsúzom attól az embertől, aki a munka hétköznapijaiban is – elejtett szavakkal ugyan, de – mindig érezte, hogy a család, a gyermekek, s később az unokák életünk értelme, tevékenységünk mozgatórugója. S annak a családnak, amely most összetört lélekkel áll itt a férj, az édesapa, a nagyapa koporsójánál, egy dolog adhat enyhe gyógyírt fájdalomra, az, hogy olyan ember nevét viselhetik emelt fővel, kinek emlékét rajtuk kívül több ezren kegyelettel őrizzük.

Búcsúzom attól a szakembertől, aki emberi és szakmai tevékenységével be tudott kerülni – és elismerést tudott szerezni – az erdészek zárt családjába úgy is, hogy ezt szakirányú végzettsége nem indokolta.

Munkája során igazi erdösszé lett, vállalta és szolgálta az erdők ügyét – tevékenysége elején mezőgazdasági előadóként az erdész szakma periferiáján – s nem adta fel a hitet, hogy közvetlenül az erdővel kerüljön kapcsolatba.

Első lépésként – s az országban úttörőként – foglalkozott az erdők növényvédelmén belül a vegyszeres gyomirtással, átültetve agronómiai ismereteit szakmánkba.

Ezzel országosan gyakorlati iskolát teremtett erdész szakmánkban, megbecsülést szerezve a szakoktatásban is személyének és munkahelyének egyaránt.

Későbbiekben munkája kiterjedt a csemetetermeslésre is, ahol fejlesztő munkája révén új termelési eljárás kidolgozásában is részt vett.

Egyéniségének egyébként is sajátja volt az új iránti fogékonyság – meghazudtolva korát, hihetetlen energiával fejlesztette tovább ismereteit mindannyiunk boldogulására.

Szakmai és társadalmi tevékenységét több Kiváló Dolgozó jelvény és miniszteri kitüntetés ismerte el.

Megemlékezőm elején Takács Istvántól búcsúztam, aki agrármérnökként érkezett az erdészek nagy családjába, de olyan igazi erdészként távozik közülünk, akinek tapasztalatára és egyéniségére oly nagy szükségünk lett volna még!

Ezért mély szomorúsággal szívemben, úgy köszönök el, hogy erdész hagyományaink szerint elhelyezem az erdő lombjainak jelképes részét Takács István örök nyughelyén.

Zuppán Ernő

nagyobb, összehangolt érdekeltségre lenne szükség, ne forduljon elő, hogy az export piacon egyik-másik termelő sokszor kényes helyzetből kiindulva, az átlagostól lényegesen alacsonyabb árakon jelenhessen meg. Elmondta, hogy 1992. január 1-jétől az érsekcsanádi fűrészüzem osztrák-magyar vegyes vállalatná alakult, 51%-os külföldi érdekeltséggel. Reméli, hogy ebben a formában az eddigieknél eredményesebben tudják működtetni ezt az üzemet.

A tájékoztatásokat élénk véleménycseré követte. Ezen kitűnt, hogy rendkívül nehéz a még nagyobb részt állami és egyre bővülő kft.- és magán-fakereskedelemben a versenysemlegességet biztosítani. Feltétlenül indokolt volna az eddigieknél is nagyobb érdekegyeztetés, a terméktanácsok életre hívása a kiemelt választékok területén (például: sarangolt választékok, göngyölegek, méretre szabott termékek, rönkök termelése).

A „Bácska” bútorgyárban (Baja) Kovács András igazgató kalauzolt és adott tájékoztatást a 170 fős, 200 mFt/év termelési értékű gyárukról. Éves szinten mintegy 1 200 m³ nyers, illetve laminált forgácslapot, 2-300 m³ fűrészárut használnak. A piacot rendkívül nyomottnak érzik, sokszor napi-heti megrendeléseik vannak, a jelenlegi 30%-os exportarányukat jelentősen növelni szeretnék.

Május 8-án a Mohácsi Farostlemezgyárban a részvénytársaság vezérigazgatója, Szándó Dezső adott rövid tájékoztatást az üzem munkájáról. Az 1959. évben megindult termelés szinte a mai napig változatlan technológiával történik az időközben történt jelentős korszerűsítések mellett. Sajnos az utóbbi években drasztikus kereslet visszaesés történt és így a 80-85 ezer m³-rel szemben csak 45 ezer m³ farostlemez termelését tervezték.

A lapban megjelent cikkek szerzői

Anda István	PÁP	Visegrád
Barátossy Gábor	OEE	Budapest
Bondor Antal	ERTI	Budapest
Duska József	erdőmérnök	MEFAG
Kovács Zsolt	erdőmérnök	Kisterenye
Mátyás Csaba	EFE	Sopron
Nemes Csaba	OMSz	Budapest
Papp Tivadar	ERSZ	Pécs
Pápai Gábor	OEE	Budapest
Rott Nándor	biz. elnök	Budapest
Steiner József	Felügy.	Eger
Tarján Lászlóné	KTM	Budapest

Az éves költségeikben 1/3 arányt képvisel a fa értéke, 1/3-ot az energia, és 1/3-ot az egyéb költségek.

A gyár képviselői a jelenlévőket a folyamatos alapanyag biztosítására kérték. *Balogh Gábor* vezérigazgató helyettes kihangsúlyozta a magyar fatermék alapanyag export negatívumait, amire a jelenlévők határozott ellenvéleményt fejtettek ki. A hazai iparnak el kell oda jutnia, hogy az azonos választékban elérhető minimális exportárakat képesek legyenek megfizetni. A szakosztályból 28 tagunk volt jelen.

Szalkay György

A balassagyarmati helyi csoport vitadélután tartott. *Szabó Ferenc*, a helyi csoport elnöke üdvözölte a jelenlévőket és átadta a szót *Merkel* úrnak, aki megkezdte franciaországi beszámolóját. Először az ország erdősültségéről beszélt: összterület 15,2 millió ha, melyből 4 millió ha állami (2,5 millió ha városi, községi, 1,5 millió ha kincstári) és 11 millió ha magánkézben van (3 millió tulajdonos, melyből 2 360 000 fő 1 ha-nál kisebb erdőterülettel bír, 100 ha feletti erdőterülete 9 ezer főnek van).

Ha az erdőterület mértéke a 25 ha-t meghaladja egy tömbben, a tulajdonos köteles erdőterv szerint gazdálkodni (ehhez 25-50% állami költségtérítés), ha ezt nem teszi, erdejét állami tulajdonba veszik. A fafajösszetétel hasonló hazánkéhoz: 65% lombos, 36% tűlevelű. A hozamszabályozás regionális (megyei). Szakemberképzés: érettségi után 6 év tanulás eredménye az erdőmérnöki oklevél. Szervezeti felépítésben és vágásszervezésben hagyománytisztelők. A kis területtel rendelkezők a célszerű gazdálkodás értelmében szövetkeznek. A munkavégzés a bizalomra épül, nincs annyi tételes ellenőrzés, mint hazánkban. Állami támogatásban az üzemtervezésen túl az erdőszerkezet átalakítás részesül.

Az erdő után helyi + állami adó fizetendő, melynek alapja az aranykorona érték. A tulajdonos állami hitelt kaphat a feltáráshoz, tűzvédelemhez stb. 25%-os kamattal. Az állami erdők a Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztériumhoz tartoznak, míg a vadászat a Környezet- és Természetvédelmi Minisztériumhoz. A végrehajtó szerv a megyei mezőgazdasági felügyelő, mely a vadászati üzemtervet és a kilövési tervet készíti, és meghatározza a vadeltartóké-

pességet. Több, mint 3 millió vadász van (vadászvizsga ára: 1500 frank), akiknek 68%-a átlagjövedelmu állampolgár.

Az előadást *Berkenyei* úr folytatta, aki az ausztriai Karinthia Poitschach helységébe jutott el szakmai tapasztalatcserére. Ausztriában az összterületnek majdnem fele erdőterület, melynek fafajonkénti összetétele: tűlevelű 75%, lombos 25%. A lombos fafajú erdőt jobban figyelik a kemény tűzifa érdekében. Mindent feldolgoznak bútorként és bútoralkatrészként, és a társadalmi össztermék 0,7%-át adja így az erdőgazdálkodás.

Az országos szakemberellátottság 950 erdőmérnök (ebből 138 fő állami), 1710 erdész + erdőőr (átlagkereset 15 ezer schilling).

Fakitermelés kulisszás rendszerrel és csak télen történik. (Nyáron a fakitermelőknek 7 000 schilling munkanélküli segély). A feltártság 40-50 fm/ha.

Az adózás magánerdőbirtoknál igen bonyolult (szakértővel csináltják), államerdészetnél nincs, csak nyereségelvonás a feltártság növelésére. Egyebekben *Kondor Endre*, az erdőgazdaság igazgatója számolt be az elmúlt időszak ágazati rendezvényeiről, az ágazat eredménye erősen romlott és a veszteségesség irányába halad. Az erdőfenntartási alap üres. A 25%-os létszámcsökkentés sem javított a helyzeten, a beruházások 1/4-re csökkentek. Valamennyi erdőgazdaság államigazgatási (ÁVÜ) felügyelet alá került április 8-án. 1993. január 1-jétől államerdészeti szervezet működne, ha a törvényhozás is így akarja. (Főigazgatóság – erdőigazgatóságok – erdészeti pénzügyi önállósággal is!)

Zorvan Györgyné az egyesületi titkári értekezletről számolt be, és kiosztotta a 20 éves egyesületi törzsgárdajelvényeket (Bán Gábor, Gál Sándor, Homoki Nagy István, Homolya József, Horák Gyula, Imre Ferenc, Kiss Gábor, Kéri László, Korbonski Bogdáné, Márton Bálint, Nagy Csaba, Páris István, ifj. Prókay Gyula, Sándor Géza posthumus, Szabó Jenő, Szabó Zoltán, Szalay Endre, Szekeres László, Szűcs Dávid), valamint 3 db 30 éves törzsgárdajelvényt (2 főnek a jelvény hiánya miatt csak a dícsérő szavak jutottak!): Komoróczy Csaba, Molnár József, Rutai Béla (Oravecz Józsefné, Stibrányi György). A rendezvény Szabó Ferenc egyesületi elnök zárszavával ért véget.

Zorvan Györgyné

TERMÉSZETGYÓGYÁSZ KÖZPONT

„A földön minden orvosság”

De minden emberhez más út vezet; ami az egyiknek gyógyszer, a másiknak mérég.

Külföldi orvos-természetgyógyász szakembereink személyre szóló terápiát alkalmaznak a leghatásosabb kezelés érdekében.

Eredményesen gyógyítanak:

szív- és érrendszeri, idegi, allergikus, gerinc és ízületi, szem-, emésztőrendszeri (pl. gyomor- és nyombélfekély, gastritis, bélproblémák), máj-, vese-, belső elválasztású mirigyekkel összefüggő betegségeket (pl. fokozott izzadás, fáradékonyság, anyagesere problémák is), mindennemű fejfájást.

Energiáinak növelésével nem csak a betegségek leküzdésére tesszük alkalmassá, lehetővé válik az impotencia megszüntetése, a test átformálása is: fogyás, kövérítés helyileg is, általános felfrissítés, haj-bőrproblémák kezelése, tartáshibák végleges korrekciója. Káros szenvedélyektől, rossz szokásoktól való megszabadítás.

Ökológiailag garantáltan tiszta füvekből gyógyteákat állíthatunk össze Önnek.

A kezelés során, vagy azon kívül is megtanítjuk olyan módszerekre, amelyekkel betegségét kézben tartani és gyógyítani tudja.

Különleges szolgáltatásunk: hazánkban elsőként foglalkozunk háziállatok bioenergetikai és gyógyfüves kezelésével.

Rendelés: Budapest, VI., Szív u. 9, I. emelet, hétköznap 9-19 óráig.

Telefon: 141-2042.